

В практиці лікування запалень різної етіології у домашніх тварин дуже часто лікарі застосовують препарати стероїдної та нестероїдної природи, що мають протизапальні властивості. Гормональні препарати дуже ефективні, але побічна дія іноді може переважати за значимістю лікувальний ефект. Тому глибокі знання фармакодинаміки і фармакокінетики, а також і досвід у застосуванні відіграє величезне значення [4].

Зокрема синтетичним комерційним стероїдним препаратам притаманний широкий спектр проявів глюкокортикоїдної і мінералокортикоїдної активності, що утруднює дозування і прогнозування можливих побічних проявів.

Хвороби у собак і котів, що викликають запалення, є досить поширеними, тому пошук ефективних засобів лікування хворих тварин з такими патологіями є актуальним напрямом і потребує подальшого вивчення.

Перелік посилань

1. Поляков И. Д., Иванова Л. Г. Аллергия у животных и новые аспекты лечения и профилактики // XII международный московский конгресс по болезням мелких домашних животных.-2004.-22-24 апреля.- С. 161-162.
2. Ройт А. Основы иммунологии. Пер. с англ. – М.: Мир, 1991. – 328с.
3. Рубленко М. , Ханєєв В., Рухляда В.,Тарануха С. Гомостазіологічні зміни у собак із гнійними ранами залежно від мікробного фактора та методу лікування// Ветеринарна медицина України.-2006.-№2.-С. 38-40.
4. Сазонова Н. В. Сравнительные схемы лечения собак больных экземой // Ветеринарный консультант.-2004.-№1 (72).-С. 22-23.

Лисенко О.В., здобувачка вищої освіти гр. ЕП-191

Національний університет «Чернігівська політехніка», olhal8322@gmail.com

Науковий керівник: Карпова І.Г., к.пед.н., доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка», irina.karpova.1962@ukr.net

ВПЛИВ СУБКУЛЬТУРИ НА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ МОЛОДОЇ ЛЮДИНИ

Соціально-економічні та політичні перетворення у суспільстві та тенденція до глобалізації в останні десятиліття великою мірою вплинули на масову свідомість людей. На нашу думку, найбільше це виявляється у молодого покоління, оскільки їх ціннісні орієнтири ще не повністю сформовані. Так, у спробах самоідентифікації молоді дедалі частіше уникає масової молодіжної культури й звертається до субкультур. Водночас молодіжні субкультури та їх вплив на молоду людину ще не повністю вивчені й тому є цікавою та актуальною темою для наукових досліджень.

Метою нашої роботи є дослідження впливу субкультур на формування особистості молоді, а також виявлення позитивних і негативних ефектів від перебування людини у складі певної субкультури.

Питанням вивчення субкультур й їх особливостей присвячені роботи деяких вчених, таких як: С. І. Левікова [1], М. С. Сорокопуд [2], В. А. Анфіногенів [3], П. Віліс [4] та ряд інших науковців.

Згідно з визначенням, даним С.І. Левіковою [1]: «Субкультура - це часткова культурна підсистема всередині системи "офіційної", базової культури суспільства, що визначає стиль життя, ціннісну ієрархію та менталітет (тобто, світогляд) її носіїв». Молодіжні субкультури в тому розумінні, в якому вони є зараз, виникли доволі пізно, після Другої світової війни, десь у 50-х роках. Ми вважаємо, що причиною їх виникнення слугувала потреба молоді у втечі від світу, намагання знайти сенс життя та зробити щось важливе для суспільства, а також поява у молоді вільного часу. Оскільки раніше перехід від дитини до дорослої людини проходив дуже

швидко: дорослішання передбачало швидкий вступ у виробничий процес. З розвитком цивілізації збільшився час навчання, збільшились можливості та перспективи молоді.

Поступово почали формуватися спільноти «нового типу», тим паче, в різних частинах світу вони з'являлись приблизно в один час. Наприклад, субкультура стиляг, що виникла в СРСР у 50-х роках та субкультура тедді-боїв, що сформувалась у Великобританії, були дужі схожі за своєю спрямованістю, хоч і не мали взаємного впливу.

На наш погляд, субкультура «живе» допоки є затребуваною. Наприклад, субкультура хіпі з'явилась у кінці 60-х – на початку 70-х років минулого століття та проіснувала доволі продуктивно 10 років, що доволі не типово. У неї були сильні підтримувальні фактори, пов'язані з музикою, літературою, культурою, тобто з певним образом, який і на сьогодні асоціюється з субкультурою хіпі. Можна зробити висновок: якщо субкультура за певний проміжок часу не виробляє собі символів і характеристик, то вона проіснує недовго.

Якщо казати про основні ознаки субкультур, то, по-перше, представники повинні мати спільну діяльність, по-друге, певний зовнішній вигляд, тобто імідж, який є важливою частиною всієї діяльності. По-третє, представники субкультури мають визначену поведінку, притаманну саме їх принципам, які не завжди мали позитивний вплив.

Вплив субкультури дуже суперечливий: він може бути як позитивним, так і негативним. Позитивний вплив полягає в тому, що багато субкультур дійсно показує актуальні та цікаві культурні напрями, а інтерес молоді до них виправданий, оскільки людина знаходиться на етапі становлення своєї психіки та світогляду, а субкультура може допомогти їй у цьому. Проте якщо субкультура має негативний вплив, то це може призвести до деструктуризації суспільства, також через їх велику кількість субкультури починають змагатися й конкурувати в своїх філософських ідеях. Це призводить до того, що діяльність субкультур виходить з-під контролю, і як результат може призвести до збільшення злочинності.

За приклад візьмемо популярну у післявоєнні часи субкультуру хіпі. Представникам характерний був дружній і приятельський характер взаємовідносин у певних групах, вони отримували задоволення від спілкування та життя загалом. Хіпі підтримували прийняття своєї та групової індивідуальності, намагалися донести людям, що життя яскраве й різноманітне. Проте, на наш погляд, дана субкультура має ряд негативних ефектів, які також потрібно брати до уваги. Представники хіпі відокремлювалися від суспільства й протистояли йому, не приймали сформовану систему цінностей і культуру. Із негативних наслідків слід зауважити також демонстративне неприйняття суспільних засад, моралі та способу життя. І найгірше, на нашу думку, це злочинність: грабування, прийняття наркотиків і алкоголю.

Нинішня громада формує велику кількість різних субкультур, і тому кожна людина може сама вибирати, що для неї більше підходить. Для будь-якого індивіда, з певними психологічними характеристиками та установками, можна знайти те чи інше проведення вільного часу. Проте важливо аналізувати свої рішення та намагатися уберегтися від негативного впливу субкультур. Для цього потрібно мати свою думку та погляди, бути впевненою в собі людиною та вміти відстояти свої принципи. Якщо молоду людину хтось морально пригнічує та примушує, то ця субкультура точно не підходить для неї.

Сучасне суспільство передбачає, що кожна людина має вільний доступ до будь-якої інформації, а також завжди має вибір. Відповідно на сьогодні вступ до субкультури став більш фрагментарним, тобто раніше представником субкультури ставали на все життя, а зараз цей час встановлюється лише самою людиною. Діти, починаючи з раннього дитинства, мають повний доступ до інформації, тому для них взагалі є вільний вибір своєї ідентичності. З розвитком технологій представником певної субкультури можна бути не лише в реальному житті, а й у віртуальному.

Отже, все більше підлітків і молоді щодня в усіх країнах світу стають представниками певної субкультури. Тому необхідно знати про ці культурні особливості, розуміти їх і бути готовим зіткнутися з її представниками в реальному житті. Також потрібно якнайбільше

пояснювати суть субкультур і висвітлювати хоча б з декількох сторін психологію цих рухів серед молоді, щоб забезпечити її від можливих негативних проявів сучасних субкультур.

Перелік посилань

1. Левікова С.І. Соціальний феномен неформальної молодіжної субкультури (з прикладу субкультури растафарі: історія, соціокультурне значення). URL: http://e-notabene.ru/fr/article_15474.html
2. Сорокопуд М. С. Субкультура людей похилого віку: філософсько-методологічний аналіз: дис. канд. філос. наук: 24.00.01 - Теорія та історія культури / Сорокопуд Марія Сергіївна; Білгородський державний національний дослідницький університет. Білгород, 2016. URL: <https://docplayer.com/34835219-Sorokopud-mariya-sergeevna-subkultura-pozhilyh-lyudey-filosofsko-metodologicheskij-analiz.html>
3. Анфіноген В. А. Субкультура засуджених та її впливом геть їх поведінка за умов ізоляції. за фахом: дис. ... канд. юр. наук : 12.00.08 — теорія та історія права та держави; історія навчань про право та державу; Саратовська державна юридична академія. Саратов, 2016. URL: <test.ssla.ru/dissertation/dissert/09-03-2016-1d.pdf>
4. Пол Вілліс. Залучення до трудової культури: Як діти робітників стають робітниками. URL: <https://ecsocman.hse.ru/data/349/635/1219/mol-1-ar%eo-okolskaja-ns-lo.pdf>

Голівець К. В., студ, гр. Е-201

Коваленко О.І., студ. гр. Е-201

Науковий керівник: Челябієва В.М., канд. техн. наук

Національний університет «Чернігівська політехніка», vika.chl@ukr.net

ВОЛОГІСТЬ ЛИСТЯ ЯК ІНДИКАТОРНА ОЗНАКА СТАНУ ПОВІТРЯ

Важливою індикаційною ознакою екологічного неблагополуччя міста є тургор і вологість листя рослин. Залежно від структури різних частин рослин, виду рослин, їх віку та умов зовнішнього середовища вміст води у різних частинах рослин сильно варіює. Вологість листя досягає максимального значення на початку вегетації, а під кінець вегетаційного періоду поступово знижується. Вологість листя і тургор напряму пов'язаний з процесом транспірації. Інтенсивність випаровування води рослинами змінюється залежно від сезону, різних ґрунтово-екологічних та метеорологічних факторів. Листя верхніх ярусів дерев випаровують вологу з більшою інтенсивністю, ніж середніх і нижніх [1,2]. Характер розташування масивів дерев у межах міста впливає на інтенсивність процесів транспірації. У забудованій, заасфальтованій частині міста, утворюються теплі зони. Тут температура повітря може бути на 6-8 оС вища, ніж за містом або на його околиці, а відносна вологість повітря – нижча [3].

Дослідили вологість *Tilia europaе* паркової зони м. Чернігів та листя *Tilia europaе*, яка росте уздовж центральних вулиць міста. Листя збирали у другій половині вересня. У лабораторних умовах зібране листя зважували на аналітичних терезах, потім висушували до постійної маси при температурі 105оС. Висушене листя охолоджували у ексикаторі і знову зважували. Вологість листя (у %) визначали у перерахунку на вологу речовину. Найбільша вологість листя Липи європейської (*Tilia europaе*) спостерігалась у листя паркової зони і складало 69,9%. Цей показник на 11,1 % вищий, ніж вологість листя липи досліджуваного виду, яка росте вздовж центральних вулиць міста (пр. Миру та вул. Шевченко). Це пояснюється підвищеною температурою повітря вздовж центральних вулиць, через викиди автомобільних газів, які мають підвищену температуру. Вихлопні гази на виході мають температуру близько 120оС. А отже, і вологість повітря уздовж вулиць із великим потоком автомобілів буде нижчою, ніж у парковій зоні.

За результатами моніторингу стану вологості листя *Tilia europaе*, можна зробити висновок, що стан повітря вздовж центральних вулиць міста не сприяє нормальному перебігу